

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХИМИЧНИ И ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВИ
ТЕХНОЛОГИИ “Д.И.МЕНДЕЛЕЕВ”-ГР.ВАРНА

П Р А В И Л Н И К

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ,
ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2015/2016 ГОД.

НАСТОЯЩИЯТ ПРАВИЛНИК Е ПРИЕТ НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ
С ПРОТОКОЛ № 1/04.09.2015 г.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХИМИЧНИ И ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВИ
ТЕХНОЛОГИИ “Д.И.МЕНДЕЛЕЕВ”-ГР.ВАРНА

1.Директор на ПГХиХВТ "Д.И.Менделеев"- Руслан Костов Скулев

2.9010 гр.Варна, ул. "Д-р Васи́лаки Пападо́полу" № 52

3.Булстат: 000083317

4.Предмет на дейност: учебна

5.Численост на персонала:

-педагогически - 20

-непедагогически - 10

6.Списък на основните групи производствено оборудване и местонахождението му:

-учебна работилница по металообработване:

шлосерски маси от две менгемета - 20 бр.

настолна бормашина - 1 бр.

лостова ножица - 1 бр.

колонна бормашина - 1 бр.

механична ножовка - 1 бр.

шмиргелово точило - 1 бр.

универсален струг - 2 бр.

фреза/макет/ - 1 бр.

компресор - 1 бр.

автотрансформатор - 2 бр.

7.Ръчните инструменти и приспособления се съхраняват в инструменталната/без достъп на ученици/ от преподавателите

8.В подготвителните към лабораториите по биохимия, микробиология, аналитична химия с инструментални методи, неорганична и органична химия се съхраняват от лаборантите - лабораторни уреди, стъклария, реактиви, нагревателни прибори и приспособления

СЪДЪРЖАНИЕ:

РАЗДЕЛ I:

Правила и задължения на длъжностните лица и учащите се за осигуряване и спазване на здравословни и безопасни условия за възпитание, труд и обучение по учебни предмети от професионална подготовка

РАЗДЕЛ II

Изисквания към машините, съоръженията и работните места за безопасна работа

РАЗДЕЛ III

Санитарно-хигиенни и здравословни изисквания за работните места и учебно-производствената дейност

РАЗДЕЛ IV

Противопожарна охрана

РАЗДЕЛ V

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните лаборатории и работилници с машини, уреди и съоръжения; при провеждане на физически занимания; работа в компютърен кабинет; извънучилищна дейност и организирано придвижване на учениците и персонала, като пешеходци и в транспортни средства

РАЗДЕЛ VI

Инструктажи по БХТ и ПО

РАЗДЕЛ VII

Трудови злополуки

РАЗДЕЛ VIII

Задължителни медицински прегледи/служба трудова медицина/ и долекарска
помощ

РАЗДЕЛ IX

Работно облекло и лични предпазни средства

РАЗДЕЛ I

-

Осигуряване и спазване на безопасни и здравословни условия за провеждане на учебна практика по предмети от професионална подготовка в ПГХиХВТ “Д.И.Менделеев”-гр.Варна

Общи положения:

1. Настоящият правилник има за цел да осигури безопасни условия на възпитание, обучение и труд при стриктно спазване на трудовата дисциплина, рационално използване на работното време и подобряване условията на труд

2. Правилникът е задължителен за учениците, служителите, учителите, ръководителите на просветното звено, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, спортна площадка, общежитие или прилежащи терени

3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, норми и изисквания за безопасност на труда

Задължения на учителите по производствено обучение:

1. Да извършват инструктаж по БХТ и ПО с учащите, като ги регистрират в книгата за инструктажи

2. Да изискват от ръководството инструкции за правилна и безопасна работа за всяка машина, апарат и съоръжение, които да се поставят на видно място в учебните работилници, лаборатории и помещения

3. Да запознават учениците с устройството на машините и съоръженията и изискванията за

безопасната работа с тях

4. Да инструктират учениците в началото на всяко упражнение на съответното работно място

5. Преди часа по учебна практика да проверят състоянието на машините, апаратите и съоръженията; на блокиращите, сигнални, пускови и спиращи механизми; електрообезопасяването; състоянието на инструментите, лабораторните съдове и др.

6. Да включват и изключват машините и уредите от ел. мрежата, съобразно мерките за сигурност

7. При забелязани неизправности по машините и уредите, те да се изключват незабавно

8. Да се използва работно, специално облекло и ЛПС

9. Да се знае във всеки момент мястото и работата, която върши всеки един ученик

10. Да се дават ясни нареждания, да се следи спазването на режима за работа и почивка и да се запознават учениците с последиците при неспазване изискванията за безопасна работа

11. Да не се възлагат несвойствени или свързани с физическо натоварване задачи на учениците

12. При злополука спешно да се оказва долекарска помощ, да се търси съдействието на медицинската сестра и лекаря в гимназията и да се уведоми директора на учебното заведение за инцидента

13. Да не се оставят ученици в производственото помещение без присъствие на учител

Задължения на учителите, които водят ученици на учебна и производствена практика в предприятия и фирми

1. Да се инструктират по БХТ и ПО от завеждащия службата по ОТ в предприятието, който да запознае учениците с техните задължения

2. Да не се допуска учениците да работят с необезопасени машини и съоръжения

3. Да се следи спазването на продължителността на работния ден и необходимите почивки

4. Да се снабдят учениците със специално работно облекло и ЛПС при необходимост

5. Да не се възлагат на учениците работи, които са в противоречие с учебните планове и програми

6. Да не се оставят учениците без наблюдение

Задължения на учителите при обучение в лаборатории

1. Да се проведе и регистрира инструктаж по БХТ и ПО

2. Да се запознаят учениците с последиците при работа с неизправни уреди и апарати

3. Да се изиска от ръководството инструкция за безопасна работа в лабораторията, която да се окачи на видно място

4. Да се дават ясни указания и точни нареждания за безопасна работа

5. Да се проверява състоянието на уредите, материалите, работните места,

предпазните средства и всичко необходимо за безопасна работа

6. Да не се допускат до работа ученици без работно облекло и ЛПС

7. Да се изключват всички уреди със забелязани неизправности

8. Да се включва и изключва напрежението на работните ел. табла и контакти

9. Да не се допуска оставане на ученици в кабинета без присъствието на учител

10. При злополука спешно да се окаже долекарска помощ, да се осигури намеса на медицинските лица в гимназията и да се уведоми директорът на училището

Задължения на лаборантите:

1. Лаборантите да са готови за работа /15 мин./ преди началото на лабораторното упражнение в нужното работно облекло

2. Тяхното работно място е лабораторията и подготвителната към нея

3. Те трябва да поддържат в изправност наличното оборудване и лабораторна стъклария

4. Да следят за състоянието на средствата за противопожарна защита

5. Да зареждат лабораторията с необходимите материали, реактиви, апаратура и пособия за съответното упражнение

6. Да заявяват за изчерпани или намаляващи материали и повредени пособия за провеждане на упражненията

Задължения на учениците:

1. Да изслушват внимателно програмата и да се разписват в книгите за инструктаж по БХТ и ПО

2. Да спазват установеното време за учебна и производствена практика, като строго изпълняват указанията на учителя, спазват правилата за безопасна работа и поддържат чисто работното си място.

3. Да ползват задължително специално работно облекло и ЛПС

4. Да познават устройството и действието на машини, съоръжения, инсталации и др., с които ще работят

5. Да огледат внимателно работното си място преди започване на работа и при неизправности да уведомят преподавателя

6. Да не се разсейват, да не отклоняват поглед, да не разговарят и др. по време на своята дейност, за да не предизвикат трудови злополуки и нещастни случаи

7. При включване или изключване на машините, ученикът трябва да подаде сигнал за останалите присъстващи

8. Преди да напуснат работните си места, учениците трябва да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност

9. При злополука веднага да уведомят преподавателя

10. На учениците строго се забранява:

а) самоволно да извършват работа, която не им е възложена; да напускат или сменят работното си място; да разговарят помежду си по време на работа; да се пресягат през работещи машини и др.

б) да извършват поправки на ел. уреди, инсталации, машини и др.

в) облягане и седане върху предпазни капаци или екрани на машини и ограждения

г) да разхвърлят безразборно обработени предмети около мястото на работа

-

РАЗДЕЛ II

Изисквания към машините, съоръженията и работните места за безопасна работа

I.Механично обезопасяване

1.Машините и съоръженията представляват опасност за работещите, които ги обслужват, ако не отговарят на изискванията за безопасност

а) ограждащи устройства- използват се за предпазване на работещите от съприкосновение с движещи се части на машини и съоръжения; за отделяне на отлитащи части от обработвания материал или местата, където се движат машини и др. Огражденията трябва да бъдат сигурни, здрави и стабилно закрепени. Те се разделят на подвижни и неподвижни;

б) блокировки, предпазни и ограничителни устройства- служат за автоматично изключване действието на машини; за предпазване от претоварване на машини и съоръжения; за предотвратяване на злополуки, аварии или счупване на отделни части на машината. Предпазните устройства се съчетават със светлинна или звукова сигнализация;

в) сигнализация за опасност- средства за предупреждаване за предстояща опасност, към които се отнасят светлинни и звукови сигнали; различни указатели за ниво на течности, налягане, температура и др.;

II. Електробезопасност

1. Защитата срещу поражения от ел.ток при напрежение до 1000V се осъществява чрез уредби, съоръжения, инсталации и др., които да не позволяват включване на човешкото тяло или част от него в ел.верига с параметри, застрашаващи здравето и живота му.

2. Физиологичното въздействие на елтока може да бъде положително, когато се използва като средство за лечение или отрицателно, когато предизвиква увреждания и нарушения на дейността на човешкия организъм

3. Основни предпазни мерки при работа с електричество

а) работещите с електрически ток трябва да знаят начините за освобождаване и даването на първа помощ на пострадал от ел.ток;

б) през време на работа да се използват предпазни средства като изолиращи подложки, гумени галоши и обуца, гумени ръкавици;

в) да не се работи в тъмни и тесни места в непосредствена близост до различни електротехнически съоръжения;

г) наличието на напрежение в електрическите уредби, машини и уреди да се проверява само с измервателни уреди, а не чрез докосване с ръка и други непозволени начини;

д) всички тоководни части с високо напрежение да се оградят с решетки, ако са на досегаема височина. В помещения с високо напрежение да има достъп само специално обучен персонал;

е) да се спазват указанията за задължително използване на безопасни ниски напрежения;

ж) за направата на ел.инсталации, строеж и монтаж на машини да се употребяват само доброкачествени електрически материали;

з) при всички случаи металните части на ел.машини и уреди, които могат да попаднат под напрежение, да се заземяват

4.Предпазно заземяване и зануляване

а) заземяване- представлява преднамерено свързване на нетоководещите части (метални) на ел.машини, уреди и апарати със земята посредством заземяващо устройство/метална тръба или плоча/. Ако при заземени ел.машина, ел.двигател, трансформатор или прекъсвач се яви пробив в изолацията на тоководещите части, токът от машините в апаратите ще протече към земята. В такъв случай опасност от поражение с ел.ток е невъзможно, ако обаче същите съоръжения не са заземени и се появи пробив в изолацията им, то те ще останат под напрежение и при допир на човек до тях, през него ще протече ток, който може да е смъртоносен;

б) зануляване- когато нетоководните части на електрическите машини и уреди се свързват с нулевия проводник на електрическата мрежа вместо заземител се казва, че има зануляване. За да изпълни зануляването предназначението си на предпазно средство, то е необходимо нулевият проводник да бъде много добре заземен и редовно

проверяван за изправност;

ИЗВОД: Заземяването и зануляването са предпазни средства тогава, когато са изправни. При неизправност те не само, че не предпазват, но и могат да станат причина за нещастни случаи

в) заземителни проводници- те съединяват машините, апаратите и др. със заземителите. Те биват медни или стоманени/ поцинковани/. Сечението на проводниците се подбира съобразно мощността на машините, които ще се заземяват. При всички случаи сечението на заземителния проводник е най-малко равен на 1/3 от сечението на тоководещия фазов проводник. За заземителни проводници могат да се използват:

? Нулевите проводници на мрежата;

? Металните конструкции на сградите (греди, колони);

? Металните конструкции с производствено предназначение- подкрановите пътища, конструкциите на разпределителните уредби, подедни машини и др.;

? Алуминиевите обвивки на кабелите;

? Открито положените метални тръбопроводи с различно предназначение, с изключение на тръбопроводите за горими взривоопасни смеси, за канализацията и централното отопление.

г) заземители- представляват медни или стоманени поцинковани плочи с едностранна повърхнина най- малко 0,5 мм² и дебелина най- малко 3 мм. За заземители се използват и лентови проводници.

Съгласно правилниците на ТБ, за да се предпазят хората от злополуки вследствие удар от ел.ток, на заземяване се подлагат следните нетоководещи части на електрически машини и апарати:

? Кожусите на електрическите машини, трансформатори и различните видове прекъсвачи с метални основи;

? Металните конструкции на ел.табла;

? Металните ограждения на електрическите апаратури, разпределителните и другите устройства, които могат да попаднат под напрежение; металните обвивки на кабелите, кабелните муфи и глави; механизмите за задвижване на електрическите прекъсвачи, разединители; гръмоотводите на стълбовете на електроразпределителните мрежи; металните и стоманобетонните стълбове за напрежение, намиращи се в чертите на населените места.

РАЗДЕЛ III

Санитарно-хигиенни и здравословни изисквания за работните места и учебно-производствената дейност

1.Основни положения:

а) работно място представлява зоната на трудова дейност, характеризираща се с еднакви условия на труд, т.е. при еднаква изразена вредност, произтичаща от приетата технология, еднакво ниво на физическо натоварване и др.

б) постоянно работно място- работно място, където работещият прекарва по-голямата част (над 50% или повече от 2 часа непрекъснато) от работното време

в) трудовата дейност и производственото обучение на учениците може да бъде само лека физическа работа с малък енергоразход, свързана със седяща или стояща поза; движение без системно физическо напрежение, повдигане и пренасяне на тежести

г) в професионалните гимназии се допуска работа в стоящо положение при монтаж на леки машини, както и повдигане и пренасяне на тежести, като спомагателни операции

2.Микроклимат- температура , влажност и движение на въздуха:

а) температурата през студения период да е 20°-23°С, а през топлия: 22-25°С

б) скоростта на въздуха през студения период да е 0,2 м/сек, а през топлия- 0,3 м/сек

в) относителната влажност трябва да е от 30 до 70% през цялата година

3.Естествено и изкуствено осветление:

а) всички помещения трябва да са приоритетно осигурени с естествено осветление

б) естественото осветление може да бъде пряко или отразено

в) помещенията, в които е невъзможно да се осигурят норми за естествено осветление, трябва да се прилага смесено осветление, т.е. допълване с изкуствено осветление

г) всички помещения и работни места на открито да се осигурят и с изкуствено осветление/за вечерните часове/

д) аварийното и евакуационното осветление да се захранват от независим източник на напрежение

4.Шум и вибрации:

Шум представлява всеки нежелан, дразнещ и неприятен звук, а вибрациите се получават при предаване на механична енергия на човешкото тяло от страна на вибриращ източник

а) източници на шум са: технологични процеси, машини и съоръжения,

транспорт, вентилационни и климатични инсталации, източници на шум в границите на помещението и извън сградата

б) характеристика на шума- непрекъснат, прекъснат и импулсивен; ниско-, средно- и високочестотен; инфразвуков и ултразвуков

в) пребиваването на ученици над 15 години за една смяна при шумово въздействие 85ДБ става, като се осигурява престой на всеки час в работното време, а при полагане на напрегнат умствен труд- 40ДБ

г) да се полагат всички усилия за премахване на източниците на шум и да се използват индивидуални средства за защита (външни и вътрешни антифони)

д) източници на вибрации- различни бързоударни инструменти и съоръжения; машини; източници извън работното място и помещение

е) допустимите стойности на вибрациите на работните места се определят според работата, възрастта и пола на учениците

5. Вредни вещества:

а) да не се допускат лица до 18-годишна възраст да работят или престояват при наличието на вредни вещества във въздуха на ПДК/задължително се ползва естествена и изкуствена вентилация/

б) не се допуска участието на ученички във вредни и тежки работи, забранени

за извършване от жени

6.Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета:

Лица до 18-годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с йонизиращи лъчения/радиоизмервателни прибори, електронни микроскопи/, статично електричество и нейонизираща лъчения с наднормени нива

7.Физическо натоварване:

а) при провеждане на производствено обучение и трудова дейност на ученици от 15 до 18 години се допуска повдигане и пренасяне на тежести само като спомагателни операции във връзка с подготвителна дейност или готова лично изработена продукция, т.е. допустимата маса за ръчно единично е 20кг за младежи и 10кг за девойки/16-18г/, а за 15-16годишни-15кг за младежи и 8 кг за девойки

б) сумарната дневна продължителност не трябва да надвишава една трета от общото работно време, като за младежи натоварването е до 1000 ккал, а за девойки с 20% по- малко. Трябва да се осигурят 2 почивки от 10-15 мин. в работния ден

в) пренасянето на товар от двама ученика едновременно се допуска, когато теглото му не надвишава горепосочената норма

8. Работа с видеодисплей:

а) изисква се шум до 55ДБ в помещението

б) площ на всяко работно място 4,5 кв.м и обем от 13куб.м

в) специални изисквания към обзавеждането/стол, маса, повърхности, отстояния/ и осветяването на работното място/да се избегне директен блясък или отражения на екрана/

[Следваща страница](#)